

ג ו כבר נתבאר דאפילו היה החפץ של האיני יהודי כגון משכון, אסור מטעמים שנתבאר, מיהו כשבא להחליף משכונו באחר, ויכול לצאת עמו דרך מלבוש, מותר, שהרי אינו ניכר כלום, דכמו שבא בבגד שעליו כמו כן יצא בבגד שעליו. וגם אין בזה איסור משום משא ומתן, שהרי אין בזה משא ומתן שאינו מדבר עמו כמה מגיע, אלא שמבקש מהישראל החלף לי זה באחר המונח אצלך. וגם בישראל מותר לעשות כן להחליף משכונו בשבת, אם הישראל צריך ללבושו בשבת, וטוב שהאיני יהודי יקח בעצמו המשכון ויניח אחר במקומו, ולא יגע בו הישראלי, שלא יהא נראה כמשא ומתן. מיהו אם המשכון מונח שלא במקום הגלוי ובהכרח שהישראל יביאנו, מותר ג"כ, ויביאנו לכאן, והאיני יהודי יפשוט הבגד שעליו ויקח את זה, והישראל יצניע הבגד שהניח, אך יזהר שלא ידבר עמו שום חשבון, וכן אם האיני יהודי בא בשבת ומניח מעותיו ונוטל משכונו, והישראל אינו מדבר עמו כלום, א"צ למחות בידו, שהרי אינו עושה כלום. ובלבד שלא יחשוב עמו שום חשבון, דחשבון ודאי איסור גמור הוא. [עין מנ"ח סק"ח סה"ג על הסמ"ע (סק"י) שהחיד להיות ערנ נשנת, וכבר נאמרו זה נחומ"ם סימן קל"ח סעיף ו', וגם הט"ו (ס"ה) והא"י ומאמ"ס (סק"ד) שם השינו על הסמ"ע ע"ש]:

76

ז כתב הטור פת של עכו"ם שנאפה בשבת, ר"ת אסור אותו, דשמא נטחן היום ונמצא שהוא מוקצה, שבין השמשות לא היה ראוי. ובספר התרומות (ס"ה דף - דמח) כתב פנים לאיסור ולהיתר. ואדוני אבי ז"ל (נפש ס"ג פ"ה ח) כתב ולי נראה להתיר דאפילו היה קמח או עיסה בין השמשות לא היה מוקצה, כיון דגמרו ביד אדם, והטחינה והאפייה אינה אוסרת, כיון דבשביל עכו"ם היא. עכ"ל. ועפ"ז כתב רבינו הב"י בסעיף ד' פת שאפה עכו"ם לעצמו בשבת, יש אוסרין, ויש מתירין. ובשעת הדחק,

או לצורך סעודת מצוה כגון ברית מילה, או לצורך ברכת המוציא, יש לסמוך על המתירים. עכ"ל. וכתב רבינו הרמ"א אבל אסור ליתן לו מעות בערב שבת ושיתן לו הפת בשבת, דאז אדעתא דישאל קעביד. עכ"ל. וצ"ל דאינו יהודי זה הוא פלטר, ובמקום שאוכלים פת פלטר כמ"ש ביו"ד סימן קי"ב, דאלו פת בעל הבית אין בו היתרו"ם כמ"ש שם [עין ט"ו סק"ג]. ומשמע דלדינא הכריעו להיתר, אך שלא בשעת הדחק חששו לדברי ר"ת. ובאמת דברי ר"ת אין מובנים למה חשש להטחינה יותר מהלישה והאפייה, ועוד מה נשתנה זה מכל המלאכות כשעשה עכו"ם לעצמו משתמש בו ישראל, כמו שיתבאר, והרבה טרחו המפרשים בזה:

→

ח ונראה דר"ת הולך בזה לשיטתו דנולד אסור בשבת כמ"ש בסימן ש"ח (ס"ה) וס"ל כדעת בה"ג שהביאו התוספות [עכו"ם סו: ד"ה למר] דטחינה הוא נולד ע"ש. ולפ"ז שפיר קאמר שמא נטחן היום, כלומר והוי מוקצה דנולד, ומיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא, דגם בהא קיי"ל כר' יהודה כמ"ש שם [עין ג"ח ס"ג שכתב ז"ל]. ולפ"ז לדעת רוב הפוסקים דגם בנולד קיי"ל כר' שמעון, וגם יש חולקים על בה"ג וס"ל דטחינה לא הוי נולד כמו שכתב התוספות שם, ולכן לדידן לדינא שפיר פסקו רבותינו בעלי השו"ע להיתר, והתירו לדבר מצוה או בשעת הדחק:

→

ט ועוד י"ל בטעמא דר"ת, כשנדקדק במה שכתב הרא"ש דזה אינו מוקצה דהוי גמרו בידי אדם, וכונתו כיון דהאדם יכול לתקנה והיינו לטחון וללוש ולאפות, והרי פירות שנתלשו מן האילן ג"כ היה ביד האדם לתולשן, ולמה אמרינן דזה דמי לגרוגרות וצמוקים דדחייה בידיים מדלא תלשן מבעוד יום [כש"י נ"ה טז: (ד"ה ע"ב)], וא"כ גם בפת נימא כן, ואיזה הפרש יש בזה. וצ"ל דהסברא כן הוא, דתלישה הוי דבר קל, והיה יכול לתולשן מבעוד יום

פסקי משנה ברורה

מבוא שיטה האליה דבה דאין להקל אם לא שהאיני יהודי אדם, ובמקום הפסד יש לסמוך על המג"א ותו"ש שמתירים. [עין בבית"ל (ד"ה נ"ה)] כתב דבשעת הדחק שאין מצוי פת

[עין במשנ"ב (סק"ח): מיהו בישראל כי האי גונא, יש להקל שיגע בו, דלא מיהו כמשא ומתן, אלא כשמשאילת. [עין במשנ"ב (ס"ב) לא כתב היתר זה. [עין במשנ"ב (סק"ח)]

ולא תלשן, מסתמא אנ בידים, דאי הוי דעתיה משא"כ בשארי מוקצות ו רבה לזה, טחינה וליש אסחא לדעתיה, ומה שי משום שלא מצא עת מו כשימצא עת מוכשר י יהודי אפה, מותר בהפת וזהו סברת הרא"ש [עין מ"ג חמי שפיר:

י אב"ל ר"ת סובר דזה כתלישת פירות יום, ולכן אם באמת נטח לתלישת פירות, שהרי וממילא כשהאיני יהודי מוקצה דהיה דעתו על הטחינה לא היה מבעוד לתלישת פירות. וזהו שא דאסור שמא נטחן ה וצמוקים, דאלו נטחן מא לדעתיה ומותר כשאפה חילוק בכל זה בין שהיש ובין כשהאיני יהודי טו אזלינן בתר הענין, דבנטו לתלישת פירות ובלא נטח ומרישה:

ה יא כתב רבינו הב"י ב עכו"ם שצד ז לעצמו, אסורים לישראל לקטן או צדן היום, א לערב מותרים מיד, אפיל היום. אם ליקט וצד בשנ ישראל ועכו"ם, צריך ז שיעשו. ספק אם ליקטן שידוע שלקטן בשביל י נלקטו היום אם לאו, אנ בכדי שיעשו. וי"א דלעו

אחר כלל, מותר. [עין במשנ"ב שמה יעלה ויתלוש, ונפק"מ בפ

ויש לכאר הטעמים מדינים אלו:

יב אצ"ג דכל מלאכה שהעכו"ם עושה לעצמו מותר לישראל להשתמש בו, ולמה אסרו בצידת דגים וליקט פירות? והטור כתב עכו"ם שצד דגים או ליקט פירות או אפה פת ובישל לעצמו, כתב ספר המצות (פמ"ג לחון סה) ופמ"ק פ"י (פס) יש מתירין כמו שאר מלאכות שעושה לעצמו, ויש אוסרין כמו פירות הנושרין, דבדבר מאכל החמירו טפי וכו'. עכ"ל. ולדידן אי אפשר לומר הטעם הזה, דא"כ למה מתירין בפת שאפה לעצמו כמו שנתבאר. ויש מי שאומר הטעם, מטעם שכתבו לקמן בסימן תק"ז שמא יעלה ויתלוש [ממ"א סק"צ]. ותמיהני דזהו שם כשנפלה הפירי מעצמה, דכן איתא בריש ביצה (ג), אבל במה שעשה עכו"ם לעצמו לא מצינו בשום מקום גזירה זו דשמא יעלה ויתלוש. אלא דרך י"ל דבדבר מאכל החמירו טפי כמ"ש, וסברא זו כתבו גם התוספות במקום אחר [שנת קנ"ה משמ"ט], שכתבו על הך דנר שהדליק האינו יהודי לעצמו ההישראל משתמש לאורה, למה לא גזרין שמא ידליק, כדגזרין בפירות הנושרין שמא יתלוש ובמשקין שזבו שמא יסחוט, משום דקלים לעשות ואדם להוט אחריהן לפי שהן דבר אכילה וכו'. עכ"ל. ועיקר הטעם משום דבר אכילה כטעם שהביא הטור, דמשום קלות בלבד, הא אין לך קלות מלהדליק הנר, והנה לטעם זה גם בפת נאסרו וכמ"שו"א. ויש מי שכתב הטעם משום דצידת דגים ולקטת פירות לא משמע להו לאינשי שהוא מלאכה, ואיכא למיגזר שמא יעשה בידיו [ט"ז סק"ד], ודברים תמוהים הם, והרי התירו כשמילא מים לעצמו כמו שיתבאר, וזה ודאי לא נראה מלאכה ועם כ"ז התירו. [והט"ז נע"מ דהא זה, פ"ט סה"ט התוספות דשנת, וכבר כתבנו דל"כ פת נמי, הגם ד"ל דכונת דתתני נע"מ, קלת המלאכה ותאזוז האכילה, ה"ל א"ל ליה כמו שמתאר נס"ד, ועוד

ולא תלשן, מסתמא אסחא לדעתיה ודחיייה בידיים, דאי הוי דעתיה עלויה הו"ל לתולשן, משא"כ בשארי מוקצות כמו בפת דצריך הכנה רבה לזה, טחינה ולישה ואפייה, י"ל דלא אסחא לדעתיה, ומה שלא עשה מבעוד יום משום שלא מצא עת מוכשר עדיין לזה, ומיד כשימצא עת מוכשר יעשה, ולכן כשהאינו יהודי אפה, מותר בהפת דלא אסחא לדעתיה, וזהו סברת הרא"ש [ע"ן צ"י ודריסה (הא ח), ולפי מ"ש אמו שפיר הכל דו"ק]:

אבל ר"ת סובר דזה מקרי דחיייה בידיים כתלישת פירות מדלא התחיל מבעוד יום, ולכן אם באמת נטחן מבעוד יום לא דמי לתלישת פירות, שהרי התחיל לעסוק בזה, וממילא כשהאינו יהודי לשה ואפה אין כאן מוקצה דהיה דעתו על זה, משא"כ אם גם הטחינה לא היה מבעוד יום הרי ממש דמי לתלישת פירות. וזהו שאומר הטור בדעת ר"ת דאוסר שמא נטחן היום והוה כגרוגרות וצמוקים, דאלו נטחן מאתמול הרי לא אסחיה לדעתיה ומותר כשאפה האינו יהודי. ואין חילוק בכל זה בין שהישראל טחן מבעוד יום, ובין כשהאינו יהודי טחן מבעוד יום, דאין אזלינן בחר הענין, דבנטחן מבעוד יום לא דמי לתלישת פירות ובלא נטחן דמי [כנלע"ה, וע"ן צ"י ודריסה (ס)]:

היא כתב רבינו הב"י בסעיף ה' (וסע"ט ו' - י) עכו"ם שצד דגים או ליקט פירות לעצמו, אסורים לישראל. ואפילו ספק אם לקטן או צדן היום, אסורין בו ביום. אבל לערב מותרים מיד, אפילו אם ודאי לקטן וצדן היום. אם ליקט וצד בשביל ישראל, או בשביל ישראל ועכו"ם, צריך להמתין לערב בכדי שיעשו. ספק אם ליקטן בשביל ישראל, או שידוע שלקטן בשביל ישראל, ואין ידוע אם נלקטו היום אם לאו, אסורים בו ביום, ולערב בכדי שיעשו. וי"א דלערב מותר מיד. עכ"ל.

פסקי משינה ברורה

אחר כלל, מותר. [הן במשנ"ב וסק"מ] האסורים גם בטלטול. [מן במשנ"ב (סק"מ) כתב ב' הטעמים, משום מוקצה, וגזירה שבה יעלה ויתלוש, ופסק"מ בפירות שבעת האינו יהודי היתה עליהן בע"ש, וע"ן שם במשנ"ב, ובשעה"צ (סק"ז) החילוק בין פה לפירות.

היטב. אבל למה שהתירו בסימן רע"ח [ס"ק א] בנר של שעה, אין כאן חיסור, וע"ש:

רעו (א) ויש אופרים במדורה וכו'. הוא דעת הטור [עמוד קמ"ח] לחלק בין הדליק לנ לעושה אש, דנאש חיישין שמא ירבה בשבילו. והקשה ב"י

[עמוד קמ"ח ד"ה אגל] מסימן שכ"ה [ע"פ י' טור עמוד קמ"ח] גבי מילא עכו"ם מים לזהמתו מחלקים בין מכירו או לא, וכאן לא חילק, ומירך דכאן סמך על מה שכתב בסימן

שכ"ה לחלק. והוא דבר בלתי מתקבל, דלכל הפסוק היה לו להזכיר ולכתוב דלקמן, בפרט ששם לא נזכר האי דינא דאש. ועוד מירך

[עמוד קמ"ח ד"ה דעת] דכאן חסור אפילו באין מכירו, מטעם שכתב הרוקח [סוף סימן ג] הביאו ב"י בסימן

זה [שם] דשמא יבעיר ע"ש או יחסה בגחלים עבור ישראל. וכבר ב"י, בזה אפילו לא הכירו מעולם, עכשיו שיושב אלל אש שלו הוא ליה

כמכירו, עכ"ל. ולא הבנתי זה, למה יהיה לא מכירו בזה כמכירו כיון שיושב אלל אש שלו, דהא גם לקמן משקה לזהמתו ממים של עכו"ם. ונראה לענ"ד שני דרכים בזה, הא', דעד כאן לא נזכרין

מכירו בסימן שכ"ה אלא בחשש שמה יצא עכו"ם פנים אחרת מים כשזל ישראל, וזה מסתבר שלא יעשה כן אלא אם כן מכירו, אבל

כאן יש חשש שמא יחסה בגחלים שכבר נמנחים, להרחיב האש בשביל ישראל, וזהו אין טורח, ויש חשש אפילו באין מכירו. עוד נראה,

דלגבי מים ועשבים בסימן שכ"ה [ע"פ י"א] הוה גם כן דינא כן, ודאי חסור אפילו באין מכירו, דפשיטא שיש חשש שירבה בשבילו, דהא העכו"ם לא מילא אלא לנורך בהמתו לחוד, וכיון שבהמת ישראל שמה עמה ינטרך בודאי להניח מים שניים, וכן כאן גבי אש, שהוא יושב לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן

הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה

לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו (א) בשב"ז. הקשה ב"י, בסימן שכ"ה גבי מילא נכרי מים לזהמתו מחלקין בין מכירו או לא, וכאן לא חילק, ומירך דמה אפילו לא מכירו מעולם, עכשיו שיושב אלל אש שלו הוא מכירו. וב"י [עמוד קמ"ח ד"ה והקשה] מירך דמסתמא כשיושב אלל האש שלו הוא מכירו מקודם, דאין העכו"ם מניח ליכנס אלל האש, אבל אם ידוע שאין מכירו שרי, ועיין ט"ז [ס"ק א]. וכבר ה"מ"א [ס"ק ג] ונראה לי דאם הסיק בתנור טולי עלמא מודו דרשאו

ביאור

רעו [N] [כ"ה א] אפ"ז יב"י. דומיא דרישא [משנה שבת קכב, א] משתמש בו, ושם לא הודלק בשבילו, ועיין תוספות [ד"ה ואם], ובפ"ק ב"י ד"ו"ט [כ"ה] ב"ה א' ברש"י [ד"ה חרין] ותוספות [ד"ה הבא] שם: [ב] והנה אין חילוק בין דומיא דנכרי שבא לכבות, שם [שבת קכא, א], שאמרו נכרי אדעתא דנפשיה קעביה, ועל כרחק בכהאי גוונא איררי [רישא] [רישא] נכרי שהדליק, דאם לא כן ליפלוג בהדלקה או בכיבוי עמה, וצריך לומר כשישם דעתה ממלאכה עמה, ואפילו בכהאי גוונא אסור כאן, ובלאו הכי, הא קבולה בביתו של ישראל, כמו שכתוב בירושלמי [שבת פ"א הלכה ה] הביאו תוספות בפ"ק קמא דשבת [י"ג ב

רעו א אסור פ"ב. ולא דמי למה שהנזכר בשבילו ממוך לחמם דמותר לאחר, דמחומין דרנבן. ועוד, דמה שהוא חוץ לחמם של זה הוא [הוא חוץ לחמונו של זה, מה שאין כן בשאר חיסור דרנבן:]

ב קצב י"ז שבר. כלומר ששכרו סתם להדליק לו נר בעת שינטרך, והיינו קבלנות [ושמירות שנתן לו]

ככל יוס כן וקר: ג דגורנין שמה ירבה. משום דעכשיו כשיושב אלל אש שלו נעשה מכירו

[ב"י עמוד קמ"ח ד"ה אגל]. וב"י [עמוד קמ"ח ד"ה והקשה] כתב דמסתמא כשיושב אלל האש שלו הוא מכירו מקודם, דאין העכו"ם מניח ליכנס אלל האש, אבל אי ידוע שאין מכירו שרי, ונראה לי דאם הסיק בתנור טולי עלמא מודו

דרשאו הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: ד' מדעתו וכו'. וזהו דוקא בפעם ראשונה, אבל מחוייב למחום בידו מבואר ולהבא, כיון שהעצים של ישראל והוא ראה

ושמך, אדעתא דישתאל קעביה. ואם העכו"ם עושה בעל כרחו, חייב לגרש העכו"ם מניחו. ואפילו בקבולת, כגון ששכרו לכל השנה, חסור, דהוה ליה [קבולת בצימו של ישראל, כמו שכתבתי סימן רנ"ב

סע"ף ב' [ס"ק ט] [הגהות מרדכי שנה רמז מנן סוף ע"ב, ג]: ד' צריך פ"א. והוא הדין שאינו נריך להסוך פניו, אלא אם כן שרצה לעשות מדת חסידות [ב"י עמוד קמ"ח ד"ה ונראה לי, רק שאסור להשתמש לאורו:

והיינו אם הישראל משקה לזהמתו בפעם אחד עם בהמת העכו"ם, ודאי חסור אפילו באין מכירו, דפשיטא שיש חשש שירבה בשבילו, דהא העכו"ם לא מילא אלא לנורך בהמתו לחוד, וכיון שבהמת ישראל שמה עמה ינטרך בודאי להניח מים שניים, וכן כאן גבי אש, שהוא יושב לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

רעו ע"פ א ישראל וכו'. אפילו קצן לו שכן קודם הסתת: [ע"פ שבב"ז וכו'. ואין מערמין את השביל ללא מנינו מפני שהדליק הגוי את הנר לנורך הישראל:

באר היטב

הישראל ליכנס לבית החורף, דחימום לאחד חימום למאה, והוא כמו נר דשרי: (ב) פ"א. אבל לחמם עם העכו"ם בפעם אחד, ומסתמא לא הכין העכו"ם האש רק לנרחו לחוד, דהוא מדורה קטנה, ולשנים נריך יותר, ועל כן יש חשש כאן אפילו באין מכירו, וזהו דעת הר"ם, וישנה אחריו, שכן הוא בגמרא [שנה קכג, א] בהדיא לא יתקן אחריו ישראל, וכן בעשבים שלקט העכו"ם ואלכלה בהמתו ושיירה, ואחר כך לא יחיל ישראל בהמתו. וזהו הוה הטעם שמא אחר כך ילך העכו"ם פעם שנית להניח מים, וזה דוקא במכירו, ואפשר דגם הבית יוסף נחמין לחילוק זה בנמה שכתב כיון שיושב אלל אש שלו, ר"ל בשעה שהוא עצמו מחמם, אלא דא"כ למה ליה לחלות דעת רבינו בספר הרוקח. כן נראה לי נכון ונכונר בלי דחק אשר ראיתי בזה: [קצת מדיני ביבוי אש ויתבאר בסימן ש"ד ע"ש]: ערך פ"ח פ"ט הרה"ק

ה. שנה קכ"ב [ע"ב]: תוספות [ד"ה ואם] "ש [סוף טו סימן י"ג] "ן [מ"ה, א ד"ה והקשה] שם:

זכר במשנה: כמ"ג [לאין פה עמוד והמורה [סימן רנ"ב] הוה. [מיוספות, שנה] פרק ו' [א"ה ה'] . כמ"ג שם; מרדכי רומה שם; מרדכי שנת רמז רנ:

טור [עמוד קמ"ח] ובעלי קט [סימן קכ"ג, ב' וכו' ק' ה'ה] כ"ס רבינו חם, מרדכי בפרק קמ"א, ג כ"ס י' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

גי' וי' אפ"ק; ויקם סוף סימן י"ג:

מבואר פר' אגון
בבואר מנהל אגון עירון בשל
מבין 'מאליע'

ד. חוספות בעבודת זרה
 דף ס"ו [ע"פ ד"ה אהרן
 ר"ן ב"ה שם] וע"פ ב"ה
 שנינו לעיל סימן
 שכ"ה סעיף ד' [וא"ת ע"י
 ע"פ]
 ה. טור [עמוד ק"ן] כ"ס
 הביא הרמ"א שכתובה כלל
 (כ"ד) [כ"ג] [סימן ז']
 ו. זינתו לעיל סימן
 שכ"ג [וא"ת ע"פ]
 ז. זינתו לעיל סימן
 שכ"ד סעיף ב' [וא"ת ע"פ]
 ח. גמול ב"ה דף
 י"ב [ע"פ] וכתב
 הל"ל [המ"א יום טוב א' ד' ז']

ציונים לרמ"א
 תקיז א' ב"י [עמוד ק' ד"ה
 וכתב]
 ב"י סעיף א'

עטרת וקנים
 תקיז א' [וא"ת ע"פ] וכו'
 כ"ה
 פירוש שלא יהו כל כך
 גדולים שיכולים לפנות חוץ
 לתחום, שאז יהיו אסורין

ב"י לא סבירא ליה האי טעמא אלא גזירה שמא יאמר לעכו"ם
 לעשות בשבילו, ובהטונו לא גזרינן [ג' שרובה גוים. ובעיר
 שרובה ישראל אסור ליקח קמה מהעכו"ם, ומהרי"ל [הלכות יום טוב
 במד קפ"ח] חתם הקמה בערב יום טוב אלא העכו"ם, ופעם אחת
 מלא החתום מקולקל ואסר ליקח
 הפת, עכ"ל. ונראה לי דא"ת ישראל
 קנה קמה או דניס מערב יום טוב
 והניח אלא העכו"ם בלא חתום וביום
 טוב רואה שהוא טוב ויפה כמו
 הראשון שרי, דלא חיישין שהעכו"ם
 החליף א"ת אינו נהנה בחליפין, כמו
 שכתב ב"י [ד' סימן ק"ח] [סעיף ב'
 הנהגה]: ד' ליקח ממונו פת. מיהו
 אסור לקרות העכו"ם לצינו וליתן
 בעדו המעות, דהוי עובדא דחול
 (לבוש סוף סעיף א' רבינו ירוחם נתיב
 יב ח"ח פת, א' ב"י עמוד ק' ד"ה ורבינו),
 ואפילו על ידי עכו"ם אסור לקנות,
 כמו שכתב סעיף ב' [יש של שלמה
 ב"ה פ"ג סימן כט]. ונראה לי דבמקום
 ששומת הלחם ידוע ואין צריך פיסוק
 דמים מותר ללקחו בלא נתינת
 מעות, כמו שכתב סימן שכ"ג [סעיף
 ד' הנהגה]: ד' מותר לאכיל. וא"ת
 יש לחוש שהובא מחוץ לתחום והיא
 עיר שרובה ישראל אסור:

ב [י"ז] וכן א"ת מה שכתבנו לעיל
 שנתחן היום בעיר ג' [ג' שרובה גוים מותר ליקח
 ממנו דארעתא דגוים] שחזני ליה [ד] והוא
 הר"ן ד' ליקח ממנו [ג] פת [ג] שאפה בו ביום: הגה
 [י"ז] וכן א"ת מה שכתבנו לעיל
 [י"ז] ישראל שאמר לגוי מערב יום טוב תקנה
 לי יוניס למחר לא יפה עשה [י"א] אבל אם עשה
 כבר ה' [י"ז] מותר לאכול מהם ביום טוב [י"ז] [ד] והוא
 שלא יהו [י"ז] מפרוהין [י"ז] אבל אם רגיל בכך אסור
 לאכול מהם דאין זה חשוב דיעבד ביון שרגיל בכך:
 ג' [י"ז] לומר להבירו מלא לי בלי זה יין דינו ביום
 טוב כמו בשבת: הגה כדלחמא סימן שכ"ג [י"ז]
 [י"ז] והוא הדין לאסור להטיל גורלות ביום טוב כמו בשבת
 כדלחמא לעיל סימן שכ"ג [סעיף ו']:
 ד' ולא ימור אדם שעוריים ליתן לפני בהמתו
 [י"ז] אלא משער ונותן לה:

סימן תקיז
 דיני הוצאה מרשות לרשות ביום טוב. ובו ט' סעיפים:
 א' מותר שהותרה הוצאה לצורך אבילה הותרה

[עמוד א' ד"ה וכן] כ"ס המגיד משנה [יום טוב א' ד' כיון
 שהוצאה היא באוכל נפש שמוציאין האוכל מרשות לרשות
 אמרינן בה ב"ה יב, א"ת] מתוך כו', [י"ז] אבל שאר מלאכות ח"ף על פי
 שהותרו לצורך אוכל נפש לא הותרו באוכל נפש עמנו אלא במכשירין,
 לכן לא אמרינן מתוך. והבערה, ח"ף על פי שגם היא נעשית במכשירין
 שהרי אין הבערה באוכל עמנו אלא בעצים, מכל מקום כיון שכתובה
 התורה בהדיא [שמות לה, ג] לא הבערו אש [וגו'] ביום השבת, מכלל

במקום שרובו עכו"ם, דהיינו שלוקחי פת הם עכו"ם, על כן מותר אפילו נטחן היום. וכיוצא בזה צריך לפרש בסיומן שכ"ה סעיף ד'
 שפת שאפה עכו"ם לעמנו, כמו שכתבנו שם [סי' ג]: [ד] והוא ש"א יהו מפרוהין. דא"ת כן הווי להו מוקצה. בגמרא פרק שאל
 [שנת קמ"א א'] ובפרק [א"כ] [א"הו נשך] [גמ' מ"טעא ט"ה א'] אמרינן בני חבורה המקפידין זה על זה עוברין משום מדה ומשקל ביום טוב.
 והפוסקים לא הביאו חילוק זה בין מקפיד לאינו מקפיד, עיין בב"י [עמוד ק"א ד"ה ומחבר] הטעם:

ערך אהם למהרה"ק"ש
 תקיז פ"א שחזי י"ה וכו'. וא"ת הווי מנאמו שוקל מה שנתן לו ל"ת ל"ן זה כיון שאינו עושה כ"י א"ת להנאמו. ועיין רמ"א [לח"ה] סימן י"ג וע"פ סימן שכ"ג [ערך
 גמ' דין א']
באר היטב
 א' מה שכתבנו שם: [ג] פת. מיהו אסור לקרות העכו"ם לצינו וליתן בעדו
 המעות, דהוי עובדא דחול. ואפילו על ידי עכו"ם אסור לקנות, כמו שכתבנו
 סעיף ב', ו' של שלמה. ונראה לי דבמקום ששומת הלחם ידוע ואין צריך פיסוק
 דמים מותר ללקחו בלא נתינת מעות, כמו שכתב סימן שכ"ג, מ"א [סי' ד']
 [ד] בותר. וא"ת יש לחוש שהובא מחוץ לתחום והיא עיר שרובה ישראל אסור,
 [מ"א ס"ק ה']: [ה] מפרוהין. פירוש, שלא יהו גדולים שיכולים לפנות חוץ
 לתחום, דלא הווי להו מוקצה, וכתב וקנים:

פירוש מהרה"ש
 תקיז [א] [ב"י ר"ה חסיון] אבל שאר ב"אבות. עיין מה שכתבנו בגליון ט"ז סימן ת"א סוף ס"ק ח' [סי' ו']

שיחתו בזה, דה"ל במחובר עיקר האיסור בו ביום הוא משום מוקצה
 כלעיל [ט"ז] ר"ש סימן תקט"ו, וכן צבילה, וא"ת כן צבילה דרך
 חמלא מוקצה ביד עכו"ם שהוא מותר, גם במקום הוצרכו לומר
 שאינו מוקצה דהטעם רחיים לכוס, וצדור הוא כל שהוא מוקצה
 אפילו הוא ביד עכו"ם אסור
 לישראל. ולא דמי למה שכתב
 הרשב"א במשנה [מ"ד סימן מ']
 הביאו ב"י [סימן תקטו עמוד ק' ד"ה
 וכתב הרשב"א] דה"ל דלמרינן דבר
 שאין בנינו במחובר והובא מחוץ
 לתחום מותר לנו שלא הובא
 בשבילו, הני מילי בפירות עכו"ם,
 אבל בפירות ישראל אסורין לכל
 דמוקדים הם, דכל שהם חוץ
 לתחום הקצוה הבעלים מדעתם,
 דשל ישראל צריכים הכן אלא
 עכו"ם אין צריך הכן, עכ"ל.
 ורמ"א הביאו סוף סימן תקט"ו,
 התם הוה המוקצה מלד ריחוק
 המקום כיון שאי אפשר לפירות
 של ישראל שהם חוץ לתחום בין
 השמשות לבוא לבאן, בזה אסור
 בישראל אפילו אם הביא לו
 העכו"ם אותם, אלא של עכו"ם לא
 היו מוקצים כלל בין השמשות
 לאפשר לו להביאם בשבילו ולא
 יהיה איסור כלל, וכל זה לא שייך

כאן שכתב ב"י ח"ף על פי שהוא מוקצה אפילו ידוע כו', דמשמע
 שהוא מוקצה מלד עמנו לא מלד חוץ לתחום, וזה לא משכחת לה
 להיתר. וצריך לדמוק ולפרש לשנו דאפילו מוקצה מלד ריחוק
 המקום, לא מבעיא בספק ריחוק אלא אפילו בודאי רחוק כו'. גם
 מה שכתב כיון שלא הובא בשבילו ישראל זה, לא ידעמי למה כתב
 חיבת זה, הא אפילו אם הביא בשביל סוס ישראל אסור לכל ישראל,
 ובודאי הכי קאמר, אפילו ידוע שהביא בשביל ישראל אחר מותר
 לזה כיון שלא הביאו בשבילו: [ג] שאפה בו ביום. פירוש, שהוא

במקום שרובו עכו"ם, דהיינו שלוקחי פת הם עכו"ם, על כן מותר אפילו נטחן היום. וכיוצא בזה צריך לפרש בסיומן שכ"ה סעיף ד'
 שפת שאפה עכו"ם לעמנו, כמו שכתבנו שם [סי' ג]: [ד] והוא ש"א יהו מפרוהין. דא"ת כן הווי להו מוקצה. בגמרא פרק שאל
 [שנת קמ"א א'] ובפרק [א"כ] [א"הו נשך] [גמ' מ"טעא ט"ה א'] אמרינן בני חבורה המקפידין זה על זה עוברין משום מדה ומשקל ביום טוב.
 והפוסקים לא הביאו חילוק זה בין מקפיד לאינו מקפיד, עיין בב"י [עמוד ק"א ד"ה ומחבר] הטעם:

ערך אהם למהרה"ק"ש
 תקיז פ"א שחזי י"ה וכו'. וא"ת הווי מנאמו שוקל מה שנתן לו ל"ת ל"ן זה כיון שאינו עושה כ"י א"ת להנאמו. ועיין רמ"א [לח"ה] סימן י"ג וע"פ סימן שכ"ג [ערך
 גמ' דין א']
באר היטב
 א' מה שכתבנו שם: [ג] פת. מיהו אסור לקרות העכו"ם לצינו וליתן בעדו
 המעות, דהוי עובדא דחול. ואפילו על ידי עכו"ם אסור לקנות, כמו שכתבנו
 סעיף ב', ו' של שלמה. ונראה לי דבמקום ששומת הלחם ידוע ואין צריך פיסוק
 דמים מותר ללקחו בלא נתינת מעות, כמו שכתב סימן שכ"ג, מ"א [סי' ד']
 [ד] בותר. וא"ת יש לחוש שהובא מחוץ לתחום והיא עיר שרובה ישראל אסור,
 [מ"א ס"ק ה']: [ה] מפרוהין. פירוש, שלא יהו גדולים שיכולים לפנות חוץ
 לתחום, דלא הווי להו מוקצה, וכתב וקנים:

פירוש מהרה"ש
 תקיז [א] [ב"י ר"ה חסיון] אבל שאר ב"אבות. עיין מה שכתבנו בגליון ט"ז סימן ת"א סוף ס"ק ח' [סי' ו']

ספר ים של שלמה

מסכת חולין

זה הים גדול ורחב ידיים, שם רמו לאין מספר הויות דאביו ורבא.
כי גדול כים ספרו אשר צלל במים אדירים. בשעריו המצוינים בהלכה.
שם שם לו משפטים ישרים. כיד המלך שלמה, שמו נאה לו והוא נאה לשמו.

הלא הוא הגאון הגדול ע"ה פ"ה נ"י ר"ג ור"מ

מוהר"ר **שלמה לורי"א** זלה"ה

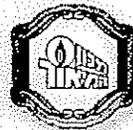
המכונה **המהרש"ל**

אשר יצא לאור בפעם הראשונה בק"ק לובלין בשנת שצ"ו לפ"ק, ע"י נכד המחבר.
וכעת יוצא לאור עולם ברוב פאר והדר בהגהה מדוייקת עפ"י דפו"ר
ונוספו בו ציונים ומראה מקומות הערות והארות מספרי רבותינו האחרונים
להקל על הלומדים ועוד מעלות רבות ונצרכות
כאשר עיני המעיין תהוינה מישרים
בעריכת חבר תלמידי חכמים

ועתה יוצא לאור ע"י המשתדל

ע"ה **דניאל בימון** ס"ט

שנת תשע"ז לפ"ק

בעיה"ק ירושלים ת"ו

לכוס, ונפק"מ דשרי בטלטול לכו"ע, והיכא דאינה ראו לכוס אסור אפילו בטלטול לאחרים שלא לצורך החולה:

סימן לא

דין דבר שאסור לאכול בשבת משום מעשה שבת לחוד וליכא עליה איסור מוקצה מותר לטלטל אף שאסור באכילה וכן כל כיוצא בזה.

ובשר שנשחט בשבת או נחבשל בשבת וליכא חולה דקיי"ל דאסור ביומיה כר"י משום מעשה שבת, וליכא כאן איסור מוקצה במבשל היכא דחזי לכוס כגון בר אוווא, ובשוחט היכא שהיה חולה מבעוד יום והבריא דאסור משום מעשה שבת אי שרי לטלטל או לא, יש שרוצים לאסור מאחר דלא חזי לאכילה שאסור ולכלבים אין אדם מקצה להם מה שעומד לאדם, ואע"ג דהאי סברא דוקא לר"י דאית ליה מוקצה, אבל לר"ש שרי' כדאיתא בפ"ק דביצה (ו, ט) ובפרק מפנין (סג קט, ב), מ"מ איכא למימר מאחר שאסור משום מעשה שבת לו ולאחרים ביומו דהיינו שלא יהנה ממנו כלל, א"כ אף לכלבו לא יכול ליתקף א"כ הוי כמוקצה דאבנים ועפר דהוי מוקצה לכו"ע, וכמ"ש הר"ף גבי דורון והבאתיו לעיל מאחר שאסור באכילה מוקצה הוא, ויש שרוצים לחלק ואומרים דוקא גבי דורון שאף בין השמשות לא היה עומד לאכילה שהרי מחובר הוא, נהי דלא חשבינן מוקצה בכך אי לאו דאסור נמי באכילה כדפרישית לעיל מ"מ מהני ליה האי טעמא מאחר שכל היום לא היה עומד לאכילה, אבל מה שהיה בין השמשות עומד לאכילה שמא אינו נאסר בטלטול מכה האי טעמא לחוד שאסור באכילה, ונראה בעיני דלדעת הר"ף דאף בכה"ג אמרינן

מאחר דאסור באכילה אסור בטלטול, דאל"כ למאי נפק"מ כתב הרא"ש (כ"ג פ"ק פ"ב ס' כ) האי טעמא לא מיבעיא לאכילה דאסור אלא אפילו לטלטל נמי אסור מאחר דלא חזי לאכילה כמוקצה דמי הלא כתב הרא"ש לעיל מיניה דאף ר"ש מודה במוקצה דמחובר כמו שפירש"י א"כ הוי מוקצה ממש, אלא בודאי תפס הרא"ש אף דברי הר"ף לתועלת אחרת היכא דלא [הוי] מוקצה מצד עצמו מ"מ אסור לטלטל כל היכא דאסור באכילה, והיינו דורון שהובא בשביל ישראל ביו"ט ראשון שאסור כליל יום טוב שני עד בכדי שיעשו, דלפירש"י (ס"ג ד"ה לפ"ק) מותר לטלטלו לערב של יו"ט שני מיד, דאיסור מוקצה אינו אלא ביומו, דשני יו"ט של גליות לכו"ע ב' קדושות הן, דהא ביצה שנולדה בזה מותרת בזה, אבל לטעם הר"ף דכל שאסור באכילה אסור לטלטל א"כ אסור נמי לטלטל בלי ב' של יו"ט, דהא מוקצה הוא עד שיעבור זמן איסורו דהיינו כדי שיעשו, וה"ה נמי בגדון דין (עיי' בפרקין צדין ס"ה מ"ש הג"ה מן המחבר מ"כ). ועוד איכא נפקותא אחרת, וכתבתי לשם פרק א"צ ס"ו ט'. גם לשם כתבתי דליתא לסברה הר"ף אף שהרא"ש תפס דבריו:

סימן לב

דין פת שאפה כותי בשבת אסור לאכול בשבת אפילו אין לו כדי כל צרכו ומ"מ היכא שהוא לצורך לחם משנה ואינו יכול למצוא פת של ישראל כלל כגון שהוא בדרך מותר בשעת הדחק משום כבוד השבת.

פסק. כתב בסה"מ (ל"ה ס"ה) ועל הלחם שאפה גוי בשבת וגם שמא נטחנו החיטין ונרקד בשבת, יש פנים להחיר כמו מבשל בשבת בשוגג

כיון שהיתה מוכנת לאדם ולא לכלבים, אלא בהכרח שריש ס"ל שגם כשראו לאדם הוא עומד גם לכלבים אם ירצה. (ומה שכתבו התוס' ו' ע"א שצריך שיהיה עומד לכך היינו לר"י, אך החולקים נוקטים שלר"ש ד' בכך שעומד לאדם כדי שלא יהיה מוקצה וא"צ שיהיה עומד גם לכלבים. 2 צריך ביוזר, שלכאן כיון שלכלבים הבשר היה ראוי גם בלי בישול אין הבישול צריך לאוסרה. והתם שמי' הבישול משביח הבשר גם לכלבים ולכן גם לגביהם נחשב שיש כאן מעשה שבת ואסור.

1. דעת רבינו שכל שראו לכלבים לר"ש אין זה מוקצה, אך הריאיה מהגמ' בביצה ע"ע שהגמ' מדברת בדבר שנהיה מוכן לכלבים ואינו מוקצה לר"ש כיון שהיה ראוי לאדם, אך כאשר המאכל אינו עומד לכלבים אלא לאדם בזה י"ל שהוי מוקצה אף שראוי לכלבים. וכן דעת הרשב"א בשבתקכ"ח ע"א והר"ן שם. וז"ל השריע והמ"א וס"ל לאן אמנם עיין בבאה"ל וס"ל שיש ראשונים שמבואר מהם כדברי רבינו, וברעת רבינו י"ל שס"ל שאם נאמר כן בהמה שמתה היה צריך לחיות מוקצה גם לר"ש

יאכל (מחומם ס"ב מ"ג) שנשתמש ישראל לא כדפרישית לעיל די למיגזר. שמא יהיה אבל יקל לומר לנכר לשוחט מפני שקמו לכן ואין לומר שה שבת (ק"ה, ב) כר"ש ד בה באותו שבת דו הכא מודה ר"ש וצ"מ ומוקשנטחן ונרקד אין צדין (כ"ג פ"ק ט) נו יש במינו במחובר מודה בהא דהוי כמו בפרק כירה (ש"ג פ"ה) יעקב אסר להררי"ב בשבת עכ"ל. והרא (מ"ה פ"ה) דברי ר"ת ש אם היה קמת או מוקצה כיון דהוא ב והאפיה אינה נאסו עכ"ל. ולי נראה דלא אין צדין (ס"ג פ"ה ט) מבועוד יום ובין השני שרינן גומרו בידי : מבועוד יום לא הור מלשון הא"ז (כ"ג פ"ה) שעשה מנעלים ביר ובא יהודי אחד הר היה מעשה ואסרם והר"ר אליה התירם

1. וליע שלפי דעת רבי מחמת הגוי, כיון שהלו שפירח באילן אין זה עומדים בהכרח להתלש וישב ומעפה, ועי' אמרי' משא"כ בקמת שעומר לא אף בגוי, כדמוכח לקמן. אין היתר של גומרו ביר (ס"ה פ"ה) כתב בדעת הא מועיל לאיסור נולד, ומב של מנעלים. וכתב שגם

לגומרו בו ביום לית ביה משום מוקצה ע"כ. ומדכתב הואיל ויכול לגומרו, משמע להדיא דאיירי שהתחיל מבעוד יום וגומרו בשבת או ביו"ט דשרינן מכח גומרו בידי אדם הואיל ויכול לגומרו². ועיקר דין של מנעלים ובגדים שנתפרו ביו"ט כתבתי בפ"ק דשבת סי' כ"ח. והשתא איתבררא דהאי לחם שנאפה בשבת אסור, ועוד אפילו את"ל דהוי גומרו בידי אדם מ"מ איכא טעמא אחריתא לאיסור, כמ"ש הסמ"ג (סג) דבעניין מאכל יש להתמיר יותר ולומר הנקל בעיניו לומר לכותי שיאפה בשבת ע"כ. ואין להקל כלל אפילו בשעת הדחק שאין לו לחם כדי כל צרכו, שהרי המרדכי (סג סוף פ"ג נג"ג) כתב שראב"ה היה מלקה בני אדם שאכלו פת שנאפה בשבת. ואל תשיגח כמה שנהגו העולם בו היתר, לפי שרוב ההמון קראו בספר [טור] אורח חיים שהתיר בשם הרא"ש, והתיר אותו בהקדמתו שכתב בכל פעם שאני כותב מסקנת א"א הרא"ש ז"ל כך הוא מסקנת ההלכה, והעולם סברו שכך הוא בהחלט כאילו הלכה למשה מסיני הוא, ואינו כן כי מה לי שהוא הסכים עם אביו, אנו לא מסכימים עמו בדבר הלכה, וכן הוא בכמה מקומות באיסור והיתר דלא נהיגין כוותיהו, ומ"מ נראה היכא שהוא לצורך לחם משנה ולא יכול למצא פת של ישראל כלל וכגון שהוא בדרך, יראה להתיר לו דמשום כבוד שבת שרינן האי מילתא דלית ביה אלא איסורא דרבנן אפילו היה בודאי בין השמשות קמח או עיסה, א"כ השתא דלא ידעינן אמרינן שמא היה בין השמשות חייטין שהיו ראויין לכוס, וגם משום צורך מצוה דחינן אף אידך טעמא, ולא נחמיר גבי מאכל לומר שמא יקל בעיניו לומר שיאפה שהרי הוא רואה שלא

יאכל (מחמת ס"ב מ"ג), וכמו נכרי שהדליק את הנר שישתמש ישראל לאורו (שנמקם ב), ויש פנים לאיסור כדפרישית לעיל דלא דמי למבשל, דהתם ליכא למיגזר שמא יהיה הישראל רשע לבשל במזיד אבל יקל לומר לנכרי לבשל, ועוד שמא יש לדמותו לשוחט מפני שקמח לא היה ראוי לכוס מקודם לכן. ואין לומר שהלחם מותר, דהא פסקינן שלהי שבת (קטו, ב) כר"ש דשרי במוקצה בר מנר שהדליק בה באורו שבת דדחייה בידיים, לא דמי, דשמא הכא מודה ר"ש דהוה כמוקצה דגרוגרות וצימוקשנטחן ונרקד ונאפה בשבת, כדאמר בפרק אינודין (פ"ג מה, ג) נכרי שהביא דורון לישראל אם יש במינו במחבר אסור, ופרש"י דאפילו ר"ש מודה בהא דהוי כמוקצה דגרוגרות וצימוקין דאמר בפרק כירה (פ"ג מה, ג) דמודה ר"ש בהא, ורבינו יעקב אסר להרורי בן ר' מרדכי לאכול לחם שנאפה בשבת עכ"ל. והרא"ש כתב בסוף פרק אין צדין (סוף פ"ג) דברי ר"ת שאוסר, וכתב ולי נראה דאפילו אם היה קמח או עיסה בין השמשות לא הוי מוקצה כיון דהוא ביד נכרי והוי גומרו בידי אדם והאפייה אינה נאסרת דכשביל רוב נכרים היא עכ"ל. ולי נראה דלא אמרינן גמרו בידי אדם בפרק אין צדין (ס"ג ס, ב) אלא היכא שהתחיל המלאכה מבעוד יום ובין השמשות לא נגמרה כדלעיל, כה"ג שרינן גומרו בידי אדם, אבל כה"ג שלא התחיל מבעוד יום לא הוה גומרו בידי אדם, וכן יראה מלשון הא"ז (ס"ג פ"ג ס"ג סוף פ"ג) שכתב וז"ל: ונכרי שעשה מנעלים ביו"ט בסתם למכור למי שירצה ובא יהודי אחר הרגיל אצלו ולקחם מחנות, זה היה מעשה ואסרם הר"ר יונה ז"ל משום מוקצה, והר"ר אליהו התירם הואיל וגמרו בידי אדם ויכול

ו יליע שלפי דעת רבינו לעיל סי' ל' בלאו הכי אין היתר מחמת הנר, כיון שהלוי בדעת אחרים. ונראה שרבינו ס"ל שפירות באילן אין זה שייך לגומרו בידי אדם. כיון שאינם עומדים בהכרח להתלש מיד, וכל מה שיש להתיר הוא משום דהב ומצפה, ועי' אמרינן שאין יושב ומצפה כשתלף באחרים אף בגז, כדמוכח לקמן. בזה הוי גומרו בידי אדם שמועיל אין דוחק של גומרו בידי אדם לפירות האילן של גז. 2 המ"א (שבת י"ג) כתב ברעת האוסרים שס"ל שגומרו בידי אדם לא מועיל לאיסור נולד, ומביא את טעם רבינו ואת דיוקן מהרין של מנעלים. וכתב שגם שם זה נולד, שהיה עור ונעשה נעלים.

ל, דאלי"כ למא
י' הא' טעמא
אפילו לטלטל
כמוקצה דמי
אף ר"ש מודה
כ' הוי מוקצה
ף דברי הר"ר
זה מצד עצמו
באכילה, והיינו
ראשון שאסור
שו, דלפירוש
של יו"ט שני
זו, דשני יו"ט
ביצה שנולדה
ז' דכל שאסור
ל' לטלטל בליל
י' שיעבור וז'
ג' בנדון דין
ה' מן המחבר
יכתבתי לשם
ליתא לסברה
בריו:

אכול בשבת
היכא שהוא
גזא פת של
יותר בשעת
ת.

לחם שאפה
חייטין ונרקד
שבת בשוגג

בהכרח שרי
אם ירצה. ומה
היינו לרי"ט. א'
כדי שלא יהיה
ביאור, שלכא
ל' אין הביטול
ז' גם לכלבים
ואסור.

התירו לו אלא בשעת הדחק ולצורך מצוה דוקא, וליכא למיגור שמא בשעת הדחק ולצורך מצוה יאמר לכותי שיאפה כי מילתא דלא שכיח הוא, גם כדאי הוא כח המתירין לסמוך עליהם בשעת הדחק ולצורך מצוה¹, ועיין בסוף א"צ:

סימן לג

דין עכו"ם שבשל בשבת לצורך עצמו אפילו דברים שאין בהם משום בישול עכו"ם אסור לישראל.

פסק. כתב בספר המצות (פמ"ג ל"ח ל"ה), נכרי שבישל בשבת לצורך עצמו בשר או דגים או ביצים, יש צדדין לאסור ולחלק שבדבר אכילה ראוי להחמיר יותר מבנכרי שהדליק את הנר שישתמש ישראל לאורו (שם ק"ב, ב), ולא דמי להא דתנן במס' תרומות (פ"ג מ"ג) המבשל בשבת בשוגג יאכל, דהתם ליכא למיגור פן יבשל הישראל כמזיד, שאין להחזיקו ברשע לבשל כמזיד בשבת לעשות איסורא דאורייתא, אבל יקל בעיניו לומר לנכרי לבשל בשבת שאין כאן איסורא דאורייתא אלא איסורא מדברי סופרים ע"כ. והוא מדברי ספר התרומה (נמ"ט). ונראה אף שכתב הוא שיש פנים לכאן ולכאן, ונראה דהאי פנים לאיסורא הוא עיקר, דאל"כ לדברי הר"ף דס"ל דאין שם מוקצה במחובר כדפרישית לעיל, א"כ דבר הנעשה בשבת או ביו"ט שלא לצורך ישראל כלל אמאי אסור, ובפרקבכל מערבין (פ"חין מ, ב) איתא להדיא גבי ליפתא דאתו ממחוזא וחזיא רבא דהוה כמישא ושרייה רבא, דודאי מאתמול עקרוה, מאי אית לן למיחש דמחזין לתחום באו, הבא חזין לתחום בשביל ישראל זה מותר לישראל [אחר], כ"ש הא דאדעתא דנכרים קאתו, א"כ משמע להדיא דאי לא כמישא הוי אסור אפילו הוי בא לצורך נכרים. והאי ליפתא כו' הביא הר"ף בפרק א"צ (פ"ג י"ג ע"ג דפי' הר"ף) לפסק הלכה, וכן האי בר טביא דניצוד מאיליו כו' (ב"ב, ט) דאסור, ואמאי אסור מאחר

דלית ליה איסור מוקצה דמחובר ומשום פירוח הנושרין ליכא למיסרה, כדפרישית לעיל דלא שייך למיגור שמא יתלוש אלא בפירות האילן שקלין הן להנשר כו', והר"ן כתב נמי להדיא בפרקאין צדין דדבר הניצוד מאיליו או נתלש מאיליו דליכא ביה איסור אלא משום מוקצה, אלא בע"כ צדדין לומר דהר"ף ס"ל דגבי מאכל יש להחמיר ולאסור אפילו נעשה בעבור נכרי, שלא יקל בעיניו לומר שיצוד לו או יתלוש, ומשום הכי נכרי שבשל אפילו לצורך עצמו אסור לישראל. ואין להקשות תיפוק ליה משום איסור בישולי נכרים, ד"ל דאורייתא כבשר או דגים הכבושין כבר ע"י ישראל או מלוחין שראויין לאוכלן חי ואין בהן משום בישול נכרים, ובביאורי הסמ"ג הארכתי בזה:

סימן לד

טו ע"ב - טז ע"ב דין השוחט במגל יד והוא שצדו אחד סכין וצדו אחד מגל שחיטתו כשרה בדיעבד אבל לכתחילה לא ישחוט. וכן סכין שיש לו פגימה בראשו לא יקשור מטלית על הפגימה בחול וביו"ט מותר וסכין שיש לו פגם פיות צריך לבדוק שני הצדדין וסכין שיש בו עוקץ חד בראשו לא ישחוט בו לכתחילה ובשעת הדחק מותר לתהוב בו קיסם שלא יעשה חלדה וצור וקנה התלוש ולבסוף חנוק אם לא ביטלו השחיטה כשרה בדיעבד דוקא ואם ביטלו פסולה.

מתני'. השוחט במגל יד בצור או בקנה שחיטתו כשרה. הכל שוחטין לאתווי כותי או מומר, ולעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה ובכל שוחטין בין בצור בין בזכוכית בין בקרומייה של קנה, ומפרש בגמרא בסימונא דאגמא שהוא עשב גדול הגדל באגמי מים לישק"א בלע"ז וכשהוא יבש נעשה חדוד וחותר, ואין קיסמין נבדלין הימניה, לאפוקי קרומית של קנה ממש דאין שוחטין בה לכתחילה, אבל בדיעבד כשר אם

הדחק שאין לו כל צרכו. אמנם בביאורו על הסמיג נראה שהיקל גם בשעת הדחק לבר, וכן כתבו הפוסקים שיש להקל

1. ברברי רבינו מבואר שצריך שיהיה גם שעת הדחק וגם צורך מצוה, (שכתב בתחילה שאין להקל כלל אפי' בשעת

ברור לו שלא ניתנו קיס השוחט דיעבד אין לו יד הלמא אתי למיעבד יד צדו אחד סכין וצדו לה פגימה בראשה שא רוצה לכוין שלא לשחוט היתר ביו"ט לקשור מט להשתחויה ביו"ט, אבל סכין שיש לו שתי פיות משני צדדין, וכל זה ו והיינו דס"ל אי לאו מ קשירת מטלית, וכ"כ ה שהוא פגום לא יקשור באותו סכין שמא יתיו ולא כדעת הר"ן שמת' לשחוט בו, דהא מתני' לכתחילה, ומשום הכי בראשה אין שוחטין בו חלדה, ומ"מ בשעת הד לחוב ראש העוקץ בק זה דומה לקשירת מטל אפי' ביו"ט ומשום שמו זה מצוי להעביר כל אור אבל צור וקנה לכתחילד ולבסוף תיכרו, אבל מו שחיטתו פסולה, וכתב דמכשירין בצור וקנה

1. מקור דבר רבינו הם פ שמבואר בדבריהם שבדיעבד בעל העיטורף (הל' שחיטה כ"ג גם בדיעבד, ורק לטעם שד בשר בדיעבד, והביח תמה ע את הקנה, ומביא מר"ו ש מרש"י שחוששין שנבדל ק לבדוק ותמה על רבינו שב אמנם הש"ך כתב שבעל ה פסול בדיעבד, ואן בזה כל ברר לו שלא ניתנו קיסמיב (ולא ס"ל שאיכא למיחש 2. מדברי רבינו מבואר שו הדחק לא ישחוט, שלא הו דייק הביח, אך כתב שלא חד, ושניהם מותר בשעת ה 3. א"א והיינו (י ב) הביא

שלחן ערוך

מכבוד קדושת אדונינו מורינו ורבינו הגדול
הגאון האלהי החסיד המפורסם
אור עולם מופת הדור
נור ישראל ותפארתו קדוש ה'

מרנא ורבנא
מוה' שניאור זלמן נבג"מ

אורח חיים
חלק שני

הוצאה חדשה מסודרת מחדש ומתוקנת

ירושלים ת"ו תשנ"ג

ח מ"א
ט מוס'
י מוס' ר"ן
יא מוס' רל"א
יב מרכי
יג ט"ז
יד אור וזוע
טו מוס' מ"א
טז מ"א
יז רבנו ירוסם
יח אגודה דרכי
יט מוס' מ"א
יט רל"א ס"א
כין לדין
כ ט"ז
כא רל"ז וכ"מ
כב"י בל"ה כ"ד
כב רל"ל מ"א
כג הנכות אשר"י
כד ס' התרומה

ג ואפילו כשעומד מבפנים לא התירו ליתן לפניו אלא מזונות שיתכן לאכלם בחצר אבל לא שאר חפצים שדרך להוציאן מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא מ במה דברים אמורים בחפצים של ישראל אבל חפצים של נכרי מותר ליתנם לו ש שאף שנראה כנותן לו על מנת להוציא אין בכך כלום כיון שאינו מוציא בשביל ישראל אלא בשביל עצמו והחפץ אינו של ישראל ואפילו לומר בפירוש עשה מלאכתך בחפצים שלך מותר כמו שנתבאר שם י ומכל מקום אם הנכרי עומד בחוץ ופשט ידו לפניו אסור ליתן לפניו אפילו חפצים שלו מפני מראית העין שהרואה שישראל נותן לו סבור שהוא חפץ של ישראל משא"כ יא כשנותן לפניו בחצר שאין שם רואים והרואה אותו יוצא מרשות ישראל וחפץ בידו הוא סבור שמוציא חפץ שלו ולא של ישראל (ומכל מקום אם האמת הוא שהוא חפץ של ישראל אסור שמא יודע האמת להרואים ויחדשוהו שנתנו לו כדי להוציאן בשבילו משא"כ בחפץ של נכרי אם יודע האמת לרואים אין כאן חשד כלל):

ד ואפילו הוא חפץ של נכרי אלא שהוא ממושכן לישראל דינו כחפץ של ישראל אפילו פדאו הנכרי (כ"מ בסי' רנ"ב גבי מכירה) מבעוד יום י ואפילו אם ייחד מקום להנכרי מבעוד יום בתוך רשותו להניח שם משכנו עד למחר שיבא ויטלנו משם אסור להניחו ליטלו בשבת י משום מראית העין אלא אם כן י שהנכרי הוא אלם שאז יש להקל אפילו לא ייחד לו מקום וכן במקום שיש בו משום דרכי שלום כגון נכרי שחלה ושלח אחר מאכל ישראל מותר לתת לו או אפילו לשלוח לו ע"י נכרי והוא הדין לצורך מצוה כגון להוציא חמץ מביתו בפסח כמו שיתבאר בסי' תמ"ד (סעיף ט') מפני שהשליחות ע"י נכרי הוא שבות ועכשיו שיש אומרים שאין לנו רשות הרבים אלא כרמלית כמ"ש בסי' שמ"ה (סעיף י"ב) הוא שבות דשבות והתירוהו לצורך מצוה כמו שנתבאר בסי' ש"ז (סעיף י"ג) והוא הדין מפני דרכי שלום והוא הדין בנכרי אלם ט ומכל מקום צריך לזהר שלא יתן ליד הנכרי ממש ט כיון שאפשר בלא זה ואפילו בחפצים של נכרי צריך לזהר בזה: ה" מותר להחליף משכון לנכרי בשבת אם הוא מלבוש ויוציאו הנכרי דרך מלבוש כי אין זה משא ומתן וגם בישראל מותר בענין זה אם הישראל צריך ללבוש בשבת י ואם הנכרי מביא המעות ונטל המשכון מותר ג"כ ובלבד שלא יחשוב עמו וטוב שהנכרי יקח המשכון בעצמו ולא יגע בו הישראל כדי שלא יהא נראה כנושא ונותן ואם הביא לו משכון אחר לא יגע גם בו:

ו במקומות שנוהגים לאכול פת של פלטר נכרי יש י מתירין ליקח ממנו בשבת אפילו פת שנאפית היום י אם היא עיר שרובה נכרים שאז מן הסתם היא נאפית בשביל הנכרים ולא בשביל הישראל ואם כן אין לאסור אותה מדין נכרי העושה מלאכה בשביל ישראל וגם אין לאסור אותה מדין מוקצה אפילו אם היתה קמח או עיסה בבין השמשות שהן מוקצין כמו שנתבאר בסי' ש"ח אין אומרים בה מתוך שהוקצית בבין השמשות הוקצית לכל השבת כולה לפי שאין אומרים כן אלא בדבר שניתקן ונעשה ראוי מאליו משחשכה כגון נר שכבה מאליו משחשכה אבל כל דבר שגמרו בידי אדם דהיינו שנגמר תיקונו בשבת ונעשה ראוי על ידי אדם כ"א אין בו משום מוקצה כלל אפילו בבין השמשות בעודו אינו ראוי מפני שאינו מקצה ממנו דעתו כלל בבין השמשות מליהנות ממנו בשבת כיון שבידו הוא לתקנו ולעשותו ראוי בו כיום כגון הקמח שביד נכרי אין לו דין מוקצה כלל בשבת מפני שבידו הוא לאפותו ולעשותו ראוי בו כיום וכיון שהוא מוכן להנכרי בעליו הרי זה מוכן לכל י ויש אומרים שלא אמרו כל דבר שגמרו בידי אדם אין בו משום מוקצה אלא בדבר שהתחלת מלאכת תיקונו כדי לעשותו ראוי היתה קודם השבת ונגמרה בשבת כגון נכרי שהתחיל לעשות כלי מערב יום טוב וגמרו כיום טוב י אין בו משום נולד הואיל וגמרו בידי אדם כמו שנתבאר בסי' רנ"ב (סעיף י"ג) (וכן פת שהתחיל לאפותה דהיינו שנתנה בתנור מבעוד יום אף שבבין השמשות לא היתה ראויה עדיין אין בה משום מוקצה) אבל כ"י פת שהתחלת מלאכת תיקונה שעל ידי כך נעשית ראוי דהיינו מלאכת אפייתה היתה בשבת יש בה משום

76

משום מוקצה אם היתה השמשות ונטחנה ונאפי שיתבאר בסי' תקי"ז (סע' ה) הוא שעת הדחק כגון כ" מצוה כגון סעודת בר ומכל מקום יי אסור לית לצורך ישראל ואסור ז ל (וכל זה בפת אבל נו בהם משום מוקצה לדו בין השמשות לפי ל"א שא אלא בדבר שמקצה אות אבל לא בדבר שהוא ח וכל זה באפייה (ובי פירות ל"ג שאם סחטן בענין שהיו אסורים אם הבאים לישראל ע"י סח שגם אלו באים להישרץ לעצמו אפילו הוא בענין למחר אלקוט פירות אז כמו שנתבאר בסי' שי"ח שגזרו על פירות הנוש להישראל ממילא כמו ד מאליו או ע"י נכרי אע" מהמחומר אפילו הוא ב' לרעות שם בעשבים אלו ולכן אסור לישראל להי ולכן הם אסורים ג"כ ב והרי הם מוקצים כמו ע לעצמו או שנשרו מאליו דגים או היה או ט אם ליקט או צד או ונכרים מ צריך להמח לו במוצאי שבת מיד מ' מלאכת איסור של תורו אבל אם נעשה איסור י ספק אם ליקטן בשבי מ' אסורות בו כיום מ' מה הואיל והוא דבר שי קנס שלא יבא לומר לנכ הראשונה ואף לפי סבר

משום מוקצה אם היתה קמח או עיסה בבין השמשות כי אבל אם היתה תבואה בבין השמשות ונטחנה ונאפית בשבת אין בה משום מוקצה ולא משום נולד ביו"ט כמו שיתבאר בסי' תקי"ז (סעיף ג'). ולענין הלכה ט' יש להחמיר כסברא האחרונה אלא אם כן הוא שעת הדחק כגון ט' שדר בכפר יחידי שאי אפשר לו לשאול פת מחבירו או לצורך מה מצוה כגון סעודת ברית מילה או לצורך ברכת המוציא אזי יש לסמוך על המתירים ומכל מקום י"ט אסור ליתן מעות להפלוטר מערב שבת שיתן לו הפת בשבת שאז הוא אופה לצורך ישראל ואסור לאכול מהפת עד למוצאי שבת בכדי שיעשו כמו שיתבאר: **L**

ז' (ובל זה בפת אבל נכרי שבישל לעצמו מדברים שאין בהם משום בישולי נכרים אין בהם משום מוקצה לדברי הכל אפילו הן פירות שאינן נאכלים חיין ולא היו ראויים כלל בין השמשות לפי ז' שאין אומרים מתוך שהוקצה בין השמשות הוקצה לכל השבת כולה אלא בדבר שמקצה אותו האדם מדעתו ודחאו בידיים כגון תבואה שטחנה ועשאה קמח אבל לא בדבר שהוא מוקצה בעל כרחו של אדם כמו שנתבאר בסי' ש"י (סעיף ד')):

ח' וכל זה באפיה (ובישול) וכיוצא בהן משאר מלאכות הנעשות בתלוש חוץ מסחיטת פירות כ"ג שאם סחטן נכרי אפילו לעצמו אסורים המשקים לישראל עד לערב אם הוא בענין שהיו אסורים אם היו זבים מאליהן כמו שנתבאר בסי' ש"כ לפי שגם אלו המשקין הבאים לישראל ע"י סחיטת נכרי הם בכלל הגזרה שגזרו על משקין שזכו מאליהן מפני שגם אלו באים להישראל ממילא כמו הזבין מאליהן וכן נכרי שליטת פירות מהמחובר לעצמו אפילו הוא בענין שאין בהם משום מוקצה כגון ששמע את הנכרי אומר מערב שבת למחר אלקוט פירות אלו והן פירות שנגמר בישולן שהכנה מועלת להן אפילו במחובר כמו שנתבאר בסי' ש"ח (סעיף ו') אע"כ אסורים לישראל עד לערב לפי שהם בכלל הגזרה שגזרו על פירות הנושרים מאליהן כמו שנתבאר בסי' שכ"ב שגם פירות אלו באים להישראל ממילא כמו הנושרים מאליהם ולא פירות בלבד אלא אפילו כל מחובר שנתלש מאליו או ע"י נכרי אע"פ שאינו מאכל אדם הוא בכלל גזרה זו כגון נכרי שליטת עשבים מהמחובר אפילו הוא בענין שאין בהם משום מוקצה כגון שיש לישראל בהמות שיכולים לדעות שם בעשבים אלו והרי הם מוכנים לו אע"כ אסורים משום גזרת פירות הנושרים ולכן אסור לישראל להשתמש בהם שום תשמיש כמו שאסור להשתמש בפירות הנושרים ולכן הם אסורים ג"כ בטלטול כיון שאינן ראויים לו בו ביום להשתמש בהם שום תשמיש

והרי הם מוקצים כמו שפירות הנושרים יש להם דין מוקצה מטעם זה ל"ט ואפילו עצים שתלשן הנכרי לעצמו או שגזרו מאליהן ביו"ט הם בכלל גזרה זו כמו שיתבאר בסימן תקי"ז (סעיף ג') * וכן נכרי שצד דגים או חיה או עוף לעצמו אסורים לישראל ביו"ט כמו שיתבאר בסי' תקט"ו (סעיף ד')):

ט' אם ליקט או צד או אפה ובישל או שעשה אחת משאר מלאכות בשביל ישראל או בשביל ישראל ונכרים מ' צריך להמתין לערב בכדי שיעשו מ"ג גזרה שמא יאמר לנכרי לעשות בשבת כדי שיהא מוכן לו במוצאי שבת מיד מ"ג ואפילו אחרים שלא נעשית המלאכה בשבילם צריכים להמתין כן שכל שנעשית מלאכת איסור של תורה בשביל ישראל החמירו חכמים שלא לחלק בין מי שנעשה בשבילו לאחרים אבל אם נעשה איסור של דברי סופרים בשביל ישראל מותר לאחרים מיד כמו שיתבאר (סעיף י"ב) ושיעור בכדי שיעשו יתבאר בסי' תקט"ו (סעיף ג')):

י' ספק אם ליקטן בשביל ישראל או שידוע שליטתן בשביל ישראל ואין ידוע אם נלקטו היום או לאו מ"ג אסורות בו ביום מ"ג וגם לערב בכדי שיעשו ואע"פ שהוא ספק דברי סופרים אין הולכין בו להקל מ"ג הואיל והוא דבר שיש לו מתירין מ"ו ויש אומרים שלערב מותר מיד שכיון שאיסור זה אינו אלא כעין קנס שלא יבא לומר לנכרי לעשות לו בשבת לא החמירו בספיקו אע"פ שיש לו מתירין מ"ו והעיקר כסברא הראשונה ואף לפי סברא האחרונה לא הקילו אלא מ"ג בכגון שהנכרי אמר לישראל מערב שבת ליתן לו פירות

כה כ"מ נש"ע
 ס"י תקי"ז ע"י
 נמ"ש ס"י ע"י
 כו ע"ע
 כז כ"מ מ"ח
 כח סמ"ק
 כט רמ"ה
 ל ר"י
 לא הכריזי רמ"ש
 ט"ע
 לב טור
 לט מוס' ח"ה
 פ"ק דב"ש
 * ס' החרומה
 ממשנה
 מכשירין
 מ' מחותה מנסה
 וס'ן משמע
 ברוטלמי
 מא ר"ח
 מ' ר"י וכו'
 מדברי הרמב"ם
 פ"ו והטור
 מג ס' החרומה
 סמ"ג וסמ"ק
 והגה"מ ס"ו
 מנ"י ט"ח ב"ה
 מ"ד וכו'
 כ"ה מ"ח ס'
 חל"ו סק"ג
 מו ס' החרומה
 סמ"ג הנה"מ
 פ"ו
 מו פ"ה
 משמעות הס"ע
 מ"ח טור ט"ה
 דר"פ ב"ה כ"ד

ד

בעוה"ש"ה

ספר

אוצר הלכות

הלכות שבת - חלק ב

סימן ש"ו - שד"מ

עם מפתח כללי

זהו "אוצר הלכות" מדברי השו"ע ונו"כ ומספרי הלכה ושו"ת מגדולי הפוסקים מקמאי ובתראי עד גדולי זמננו, בהלכות השייכים להלכות שבת, מסודר על סדר הסימנים בשו"ע, באופן קיצור ובלשון צה וקל השוה לכל נפש

זכרון משה ב"ר אהרן יהודה

נלקט ונסדר בס"ד ע"י הצב"י

אברהם צבי פריעדמאן

דומ"ץ דק"ק אור פני יהושע גאלאנטא

שנת תשע"ג לפ"ק

ז) לקבל בשבת חפצים (דעליווער"י) מנכרי, ע"י מ"ש לעיל (בקיצור שבתות וקבלנות אות מ"ז ומ"ח, וס"ח ש"ז).

ח) למסור וליקח חפץ מיד קטן, ע"י מ"ש לקמן (ס"ה שמ"ג אות י"ד).

ט) אופנים שמותר ליתן חפץ לנכרי, "אם הנכרי הוא אלם, או במקום שיש בו משום דרכי שלום, יש להקל להניחו ליטול חפץ או לשלוח לו חפץ ע"י נכרי בשבת, ויבלבד שיוהר שלא יהן ליד הנכרי ממש, אפי' הם חפצים של נכרי, כיון שאפשר בלא זה, וכן מותר לצורך מצוה, כגון להוציא חמין מביתו בפסח.

י) הוצאת חמין ער"פ שחל בשבת ע"י נכרי, "אם נשאר לו חמין בערב פסח שחל בשבת, יכול ליתנם לנכרי, ויש מתירים אפי' נשאר הרבה חמין וכוונתו יוציאם הנכרי לחוץ, דלא יוכל לאכול כולו בבית ישראל, אפי"ה שרי כיון דלית לן דה"ר גמורה, הוי שבות דשבות במקום מצות ביעור חמין, ובלבד שלא יאמר לו הישראל להוציאם לחוץ, וכיון שיש מחמירים בזה, טוב יותר לנערם לחוץ הבית, ובפרט אם אינו רק חמין מעט, ואם הוא עיר מעורבת, יכול להוציאם אפי' בעצמו.

יא) החלפת משכון של נכרי, "ישראל שיש לו משכון מנכרי, מותר להחליפו בשבת אם הוא מלבוש, ויוציאו הנכרי דרך מלבוש, כי אין זה משא ומתן, "ומותר אפי' אם הנכרי מביא המעות ונוטל המשכון, ובלבד שלא יחשוב עמו, "ובכל ענין טוב שהנכרי יקח המשכון בעצמו ולא יגע בו הישראל כדי שלא יהא נראה כנושא ונותן, וכן אם הביא לו משכון אחר לא יגע בו הישראל.

יב) פת שאפאו נכרי לעצמו, "יש דיעות אם מותר ליקח מנכרי פת שאפאו בשבת, "לאילו שאוכלים פת פלטר, ולמעשה יש להחמיר בדבר, אא"כ

פתח האוצר

יא. שר"ע (פ"י ב').

יב. מ"א (פ"י) ושר"ע הרב (פ"ד).

יג. רמ"א (פ"י ב').

יד. ע"י מ"ש באוצ"ה (כ"ל פ"ט סי' י"ז אות כ"א), ועיי"ש בהמנהג בהרבה מקומות שמניחים את החמין (סק האשפה) בפתח הבית, והנכרים המכוונים על האשפה באים מעצמם ונוטלים אותן למכונת האשפה.

טו. שר"ע (פ"י ב'), ועיי"ש דגם בישראל מותר בענין זה, אם הישראל צריך ללבושו בשבת.

טז. אגודה הרי"ד כמ"א (פ"י) ושר"ע הרב (פ"ה).

יז. רמ"א (פ"י ב').

יח. שר"ע (פ"י ד'), ואע"ג דנכרי שעשה מלאכה

לצורך עצמו או לצורך נכרים אחרים, מותר לו לישראל ליהנות ממנו בשבת, ע"י לעיל (פ"י ב' סי' כ"א). הכא חמיר טפי, ושני טעמים כדבר, ע"י ב"י (פ"י ט'), או משום מוקצה, כיון שהיתה בביתו ע"י או עיסה, וטעם אחר שמא יאמר לנכרי לבשל ע"י דבנכרי שהדליק נר לעצמו לא גזרין כמיש לעיל (פ"י ט'), אפי"ה במידה דאכילה דלהוט ביותר כמיש לעיל וכתב המ"א (פ"י פ"י) דמדברי המחבר, שם מ"א דס"ל כטעם הזה, והרי"ד כמ"ב (פ"י ט').

יט. ע"י שר"ע (י"ד סי' ק"יג פ"י ב').

היא שעת הדחק, או לצורך מצוה יובבל ענין אסור ליתן להנחתום אופה אדעתא דישראל, ואסור ל לקמן.

יג) מאכלים שנתבשלו ע אסור הישראל ליהנות ממנו בש עצמו, או בעיר שרובן נכרי ובישל או לקיפ פירות, וצידה, אם הוא דבו וכדו, ואם לאו יש להחמיר כנ"ל

יד) שתיית קאווע שנתו קאווע או מיי או מים חמים לקו ממנו בשבת, "ואם בישלו לעצמו

יז. רמ"א (פ"י ב').

כא. דכל שעשה מלאכה לצורך הישראל, ליהנות ממנו, מחשב שמא ידבה בשבילו, וחק יאמר נכרים שאסור משום איסור מוקצה, כנ"ל שיהי בביתו קמח או עיסה, ואם בישל לצורך או לצורך נכרים אחרים, אם הוא דבר שאי מוקצה, כגון פרי או ירק שראוי לאכול חי, וישראל, אם לא בנכרי מכירו דאו יש לחוש ידבה בשבילו, אבל בנכרי שאינו מכירו מותר לו ממנו, ע"י כל זה לעיל (פ"י ד"ג אות פ"ז - פ"ז ט"ז).

כב. כנ"ל, ובעצם איסור בישול נכרי בקאווע, "אם ידעו לבעל נפש להחמיר, סוגיא דעלמא ג' כמיש רוב הפוסקים, כיון דליכא בישול נכרי ג' חוץ, אע"פ דפולי קאווע וט"י עצמו אינו נאכל ע"י בעל להמים, כי היכי דבטילה להמים ג' מכה שמכריכים עליו שהכל ככרכת המים, הי"ג ג' ביטול נכרי להמים עיקר והם מותרים, ע"י בפ"י ה"ד סי' ק"י) הרי"ד בפתחי תשובה (פ"י פ"א), פ' סוף ע"ש (פ"י ק"א), שיו"ד כרכה (י"ד סי' ק"יג) וע' דמיש בספר נגיד ומצוה בשם האר"י ז"ל לאסור, וזו אסור אלא על עצמו, אך לא הו' מזהה באח ע"ש בשם המהריק"ש (פ"י ק"יג), שו"ת שבות י

הוא שעת הדחק, או לצורך מצוה כגון סעודת ברית מילה או לצורך ברכת המוציא, ובכל ענין אסור ליתן להנחתום מעות מע"ש שיתן לו הפת בשבת, שאז הוא אופה אדעתא דישאל, ואסור לאכול מהפת עד למוצאי שבת בכדי שיעשו (ע"ל קמ"א).

יג) מאכלים שנתבשלו ע"י נכרי, יא נכרי שבישל בשבת לצורך ישראל, אסור הישראל ליהנות ממנו בשבת, ובמוצ"ש בכדי שיעשו, ואם בישלו לצורך עצמו, או בעיר שרובן נכרי ובישלו לצרכו, מותר לישראל ליהנות ממנו (הי"ח מסחיטת או ליקוט פירות, וצידה), אם הוא דבר שהי' ראוי בביה"ש, כגון פירות או ירקות חיון וכדו', ואם לאו יש להחמיר כנ"ל, אם לא בשעת הדחק או לצורך מצוה.

יד) שתיות קאווע שנתבשלו ע"י נכרי בשבת, יזוכן נכרי שבישל קאווע או מיי או מים המים לקאווע, אם בישלו לצורך הישראל, אסור ליהנות ממנו בשבת, יזאם בישלו לעצמו או למכרו במקום שרובן נכרי, יש להחמיר, אם

פתח האוצר

ב. רמ"א (סג).

(מ"א סי' י"ג), שאילת היעב"ץ (מ"ג סי' קמ"ג) ובמור וקציעה (א"ח סי' ר"ד), שו"ת הרדב"ז (סי' תל"ו), שו"ת פנים מאירות (מ"ג סי' ק"ג), שו"ת נודע ביהודה (יו"ד קמ"א סי' ל"ו), של"ה כתב לאסור רק נגלים של נכר, ונתיב נכר, חידושי חתם סופר (שו"ת ל"א ע"ג), חכמת אדם (כלל ק"ו סי' ט"ז), שו"ת בעי חיי (יו"ד סי' קנ"ה), גליון מהרש"א (יו"ד ח"ט סי' ק"ג), שו"ת בית יהודה (מ"א סי' יו"ד סי' כ"ב), ושאר אחרונים הו"ד בדרכי תשובה (יו"ד סי' ק"ג פק"ג), שדי חמד (אס"ד מ"ג נישול נכר), שו"ת מהרש"ם (מ"ג סי' ק"ג), ערוך השלחן (סי' ק"ג פק"ג), שו"ת שבט הלוי (מ"ג סי' מ"ד, סי' ס"ה סי' ז"ג).

כג. אף דבאינסטענ"ט קאווע ליכא חשש מוקצה, כיון דהיי' ראוי לאכול, דגם הישראל בעצמו מותר לעשותו בשבת, בענין שאין בו בישול כגון ע"י כלי שני (ע"ל ל"ג סי' ע"ח), ואפי' בגרעני קאווע יש לומר דאינו מוקצה, וכדמשמע בשו"ע הרב (מ"ו), מ"מ יש לאסור כמ"ש בשו"ת שבות יעקב (מ"א סי' י"ג) שיש לחוש שמא ירבה בשבילו, ועיי"ש דאף המתירין בשעת הדחק היינו דוקא גבי פת דאיכא לפעמים שעת הדחק, ועל הלחם יחיה אדם, משא"כ בשתיית הקאווע לא מקרי שעת הדחק כלל, וכן משמע בשאר אחרונים, ע"י בשע"ת (סק"ב) בשם המקור ברון, מנחת שבת (סי' פ' ס"ק ק"ו), שדי חמד (אס"ד מ"ג נישול נמי אות ו') בשם ספר מזמור לרוד.

כא. וכל שעשה מלאכה לצורך הישראל, אסור ליהנות ממנו, מחשש שמא ירבה בשבילו, וחוץ מזה איכא דברים שאסור משום איסור מוקצה, כג"ל, כגון שהי' בביה"ש קמח או עיסה, ואם בישל לצורך עצמו, או לצורך נכרים אחרים, אם הוא דבר שאין בו מוקצה, כגון פרי או ירק שראוי לאכול חי, מותר להישאל, אם לא בנכרי מכירו דאז יש לחוש שמא ירבה בשבילו, אבל בנכרי שאינו מכירו מותר ליהנות ממנו, ע"י כל זה לעיל (סי' נ"ג אות פ"ו - ז"ה, ופי' נע"ו).

כב. כג"ל, ובעצם איסור בישול נכרי בקאווע, אע"ג דהיי' דראוי לבעל נפש להחמיר, סוגיא דעלמא להקל כמ"ש רוב הפוסקים, כיון דליכא בישול נכרי במים לחוד, אע"פ דפולי קאווע וטווי עצמו אינו נאכל חי, מ"מ בטל להמים, כי היכי דבטילה להמים לענין ברכה, שמכרכים עליו שהכל כברכת המים, הי"ג לענין בישול נכרי דהמים עיקר והם מותרים, ע"י בפרו חדש (יו"ד סי' ק"ד) הו"ד כפתחי תשובה (ס"ס סק"ב), שו"ת באר עשק (סי' ק"ה), שיו"ר ברכה (יו"ד סי' ק"ג) ועיי"ש דמ"ש בספר נגיד ומצוה בשם האר"י ז"ל לאסור, י"א דלא אסרו אלא על עצמו, אך לא הי' מוחה באחרים, ועיי"ש בשם המהריק"ש (סי' ק"ג), שו"ת שבות יעקב

קשה לי דל"כ למה לא חסרו נמיס לשמות אחריו כשמילא מרשות הרבים, דזכו קילא מאד וכשהלכס נמא מואז לשמות ודו"ק]:

ג אב"ל האמת הטעם כתב רש"י בביצה [נד: (ד"ה חב)], והביא זה הרא"ש שם (פ"ג ס"ו), וכן התוספות ריש ביצה (ג' ד"ה גירסה). וזה לשון רש"י: ואפילו לר' שמעון יש מוקצה בגרוגרות וצמוקים, ומחובר כגרוגרות וצמוקים דמי, מדלא לקטן מאתמול אקצינהו מדעתיה. ולא תחלוק במחובר בין שלו לשל עכו"ם. עכ"ל. וזהו הטעם גם בצידה, אבל בפת לא שייך טעם זה כמו שבארנו בסעיף ט', ובפשוטו לא דמי לפת, שהחטים או הקמח הוא בעולם, והוא תלוש ויכול להשתמש בו ולא אקצינהו מדעתיה, משא"כ פירות המחוברין באילן ודגים שהיו משוקעים בנהר. ולכן כל המלאכות שעשה האיני יהודי לעצמו, מותר לישראל להשתמש בו, דכל המלאכות דומות לפת שהיו בעולם, כמו הנר, או שעשה כבש לירד, שעצם הנר ועצם העץ או האבן שממנו נעשה הכבש היו בעולם ותלושין, ואין שייך לומר בהם אקצינהו מדעתו, ועוד שהרי אינו מטלטלן, וכן המים שבבאר היו בעולם והיה יכול לירד לתוך הבור ולשתות, משא"כ פירות מחוברין ודגים שבנהר אקצינהו מדעתו:

יד ו"א הצריכו להמתין בכדי שיעשו במוצאי שבת אלא כשעשה בשביל ישראל, דאז יש לחוש שמא יאמר לו לעשות. ועוד כדי שלא יהנה ממלאכת שבת כלל בדבר העשוי בשבילו, משא"כ בדבר שלא נעשה בשבילו [ע"ן מוספות ג"ה נד: ד"ה ולערב]. ואפילו בספק מוכן, והיינו שיש ספק אם נלקטו היום או נצודו היום, ג"כ אסור, אע"פ שהוא ספק דרבנן, החמירו מפני שהוא דבר שיש לו מתירין [הר"ב המגיד פ"ג מה"י יו"ט הלכה ו']. ולרשב"א ז"ל

טעם אחר בזה ויתבאר בסימן תצ"ז (פ"ו). וכן בספק אם ליקטם בשבילו, מחמירין גם על כדי שיעשו מטעם שנתבאר. ויש מקילים בבכדי שיעשו, דכולי האי אין להחמיר. ואם האיני יהודי הביא לו לביתו, אמרינן דודאי ליקטן בעדו ואין זה ספק [מג"א סק"ג], והיינו כשהביאו לדורון, אבל כשהביא למכור הוה ספקי"א:

ל"ו דבר שאין בו חשש צידה ומחובר, או ח שידוע שנצודו ושנתלשו מאתמול, ורק הובא מחוץ לתחום. אם הביא האיני יהודי לעצמו, מותר לישראל אפילו בשבת, בין בטלטול בין באכילה או שתייה. אך אם הביא בשביל ישראל, אותו ישראל שהביא בשבילו אסור לו לאוכלם בשבת, כדי שלא יאמר לו להביא. אבל ישראל אחר, מותר לאכלן בשבת. וממילא דבטלטול גם לאותו ישראל מותר, דאי אפשר להן להיות מוקצת, מאחר דמותין לישראל אחר. ולערב צריך להמתין בכדי שיעשו, כדי שלא ירויח אם יאמר לאיני יהודי להביא בעדו. וי"א שצריך להמתין ביום א' בכדי שיעשו, והלילה של מוצאי שבת אינה עולה מן החשבון, לפי שאין דרך להביא בלילה מרחוק, וחומרא יתירה היא. [מג"א סק"ט נכ"ס י"ט של שלמה]. ושיעור הבכדי שיעשה, הוא כפי שיעור שהיית ההבאה, דאם הביאן ברכיבה על הסוס, שהשהייה פחותה מההולך ברגל, ימתין כן ולא יותר, ואם הלך רגלי ימתין כפי שיעור הליכתו. וי"א דבדבר הבא מחוץ לתחום, א"צ כלל להמתין בכדי שיעשו, דאין זה אלא בנעשה מלאכה דאורייתא. ודע דאם הובאה בספינה, מותר, דאין חוץ לתחום בספינה. אך אם היו בין השמשות ביבשה, אסור להוציאן חוץ לד' אמות, כמו שיתבאר בסימן ת"הו"א (פ"ה). וכשהובאו שני דברים לפני

פסקי משנה ברורה

ושלא לצורך אורחים, דעת הגר"ז להחמיר. [ע"ן במשנ"ב (סק"ח)]. ולדינא יש להחמיר כסברא ראשונה. [ע"ן במשנ"ב (סק"ח)]. הוסיף דאם היה למטה מעשרה פעם אחר ויצא משם חוץ לתחום, אף שהיה אח"כ כל הדרך למעלה מעשרה אסור לטלטל חוץ לד' אמות ובערוך השולחן סי' תה ס"י

[ע"ן במשנ"ב (סק"ח)] ובביה"ל (ד"ה ויש אומרים לענין): אבל בחיי אדם כתב דאין להקל רק לצורך מצוה, וה"ה במקום הרחוק, ודוקא בפירות שניכר קצת שנלקטו מאתמול, אבל בסתם פירות אפשר שאין להקל. [ע"ן במשנ"ב (סק"ח)]: דהביא למכור חשבינן כודאי תלשן בשבת. [ע"ן בשענה"צ (סק"ח)]:

שנים מישראל, אסורים ע מה שהובא לראובן ש שמעון לראובן. [מג"א ס כשהמביא היה אינו יהוד הביא לראובן וזה לשמן ודע דבני ביתו של אדם ד אסור לו אסור לבני ביתו יש לו, נחשבים כאחרני בסימן תקט"ו:

טו לקמן בסימן ת"א (פ"ה) מחוץ לתחום, לד' אמות, אם לא בתוך חומה ומוקפת לדירה, והי ולבסוף הוקפה בחומה. ו לדירה, וסתם מבצרים, ו שם יתבאר בס"ד. ולכן לתחום בשביל עצמו דמ כמ"ש, צריך ליהזר ו אמותיה, אם לא בעיר מג"א סק"ט שהשיג על ה"כ נכ"ד

ט ז"א אם הוא ספק אם הו אם הובא בשביל שנתבאר דהו"ל דבר ש להמתין במוצאי שבת להחמיר בספק כל כך. וא יהודי, שאינו דר עמו בעי מצויים בעיר, אבל כשדר בעיר, אין לעשות ספק ע ולא דוקא בעיר, דהוא התחום. ואפילו יש לו ע התחום ואחד חוץ לתחו התחום, ואע"פ שיש מגמ ספק הוא, מ"מ אין להחמ אפילו מי שהוב

יח שני חכמים במשנו

כתב ג"כ דין זה. [ע"ן במשנ"ב הובא בשבילו מותר, ובלבד של שלקח. [ע"ן במשנ"ב (סק"ח)]:

מג"א ס"ד פ"א
ל"ו